

Kehitysvaliokunta

2023/2018(INI)

25.9.2023

LAUSUNTO

kehitysvaliokunnalta

kulttuuri- ja koulutusvaliokunnalle

nykyisen Euroopan solidaarisuusjoukot -ohjelman 2021–2027
täytäntöönpanosta
(2023/2018(INI))

Valmistelija (*): Beata Kempa

(*) Valiokuntien yhteistyömenettely – työjärjestyksen 57 artikla

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Kehitysvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa kulttuuri- ja koulutusvaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon, että Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot, jotka muodostavat Euroopan solidaarisuusjoukkojen humanitaarisen avun toimintalohkon, tarjoavat nuorille mahdollisuuksia hankkia ja kehittää taitoja ja samalla edistää innovointia, selviytymiskykyä, solidaarisuutta ja elinkeinoja kaikkialla maailmassa; ottaa huomioon, että humanitaarinen vapaaehtoistoiminta perustuu periaatteelliseen humanitaarisuuteen;
- B. ottaa huomioon, että Euroopan solidaarisuusjoukkojen humanitaarisen avun toimintalohkon täytäntöönpano on vielä alkuvaiheessa ja että ensimmäiset komennukset on määrä toteuttaa kesäkuussa 2023, mikä tarkoittaa, että sitä voidaan arvioida vasta osittain;
 1. korostaa vapaaehtoistoiminnan merkitystä humanitaarisissa avustusoperaatioissa eurooppalaisten arvojen edistämisessä sekä humaaniuden, neutraaliuden, puolueettomuuden ja riippumattomuuden perusperiaatteiden, vahingon välttämisen periaatteen ja humanitaarista apua koskevan eurooppalaisen konsensuksen pohjalta, joka tarjoaa puitteet EU:n toimille humanitaarisissa kriiseissä; muistuttaa, että kuten uudessa diilissä määritellään, humanitaarisissa yhteyksissä toteutettavien EU:n vapaaehtoisohjelmien on toimittava paikallisten toimijoiden tukemista koskevan periaatteen mukaisesti;
 2. pitää myönteisinä parannuksia EU:n vapaaehtoisapua koskevaan aloitteeseen verrattuna, erityisesti yksinkertaistetun taloudellisen raportoinnin ja käytettävissä olevien hankkeiden keston osalta;
 3. pitää myönteisenä humanitaarisen avun toimintalohkosta kiinnostuneiden nuorten suurta määrää, sillä toukokuuhun 2023 mennessä vastaanotettiin yli 42 000 kiinnostuksenilmaisua; tukee voimakkaasti pyrkimyksiä lisätä haavoittuvassa asemassa olevien nuorten osallistumista mahdollisimman tehokkaasti kiinnittäen erityistä huomiota yhteiskunnan heikoimmassa asemassa oleviin, mukaan lukien vammaiset ja muita heikommassa asemassa olevat nuoret; kehottaa toteuttamaan konkreettisia toimia sen varmistamiseksi, että nämä nuoret otetaan mukaan mielekkäällä tavalla, erityisesti tarjoamalla osallistujille koulutusta ja kielikursseja, vakuutuksia, hallinnollista ja toiminnan jälkeistä tukea sekä validoimalla heidän Euroopan solidaarisuusjoukoissa hankitun kokemuksen kautta omaksumansa tiedot, taidot ja pätevyydet; korostaa tässä yhteydessä kohdennettujen tiedotuskampanjoiden merkitystä, jotta voidaan lisätä tietoisuutta ja suunnitella asianmukaisesti pakollisia koulutusohjelmia, mukaan lukien valmiuksien kehittäminen, jotta voidaan vahvistaa niiden vaikutusta ja myöhempiä vapaaehtoisjaksoja ja varmistaa, että molemmat ovat kaikkien kansalaisten saatavilla; korostaa tarvetta tukea haavoittuvassa asemassa olevien nuorten kanssa työskentelevien organisaatioiden ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen osallistajaorganisaatioiden verkostoitumista sekä vapaaehtoisten siirtymistä työmarkkinoille; korostaa tässä yhteydessä tarvetta lisätä resursseja pitkän aikavälin tukeen ja valmiuksien kehittämiseen, kun otetaan mukaan haavoittuvassa

asemassa olevia vapaaehtoisia;

4. panee merkille, että viimeisin julkisesti saatavilla oleva Euroopan solidaarisuusjoukkojen vuosikertomus koskee vuosia 2018–2019; muistuttaa tiedonkeruun ja raportoinnin tärkeydestä ohjelman vaikutusten arvioimiseksi ja niistä tiedottamiseksi; kannustaa komissiota julkaisemaan nykyisestä ohjelmasta vuosikertomukset, jotka sisältävät muun muassa muttei yksinomaan sukupuolen mukaan eriteltyjä tietoja osallistujista ja ohjelmaan osallistuvista organisaatiotyypeistä, myös jotta voidaan arvioida ohjelman osallistavuutta;
5. kehottaa komissiota säilyttämään vapaaehtoisten asianmukaisen koulutuksen, turvallisuuden ja suojelun tärkeyden, ja katsoo, että niihin olisi sovellettava säännöllistä tiedonvaihtoa ja riskinarviointia erityisesti epävakaina pidetyillä alueilla;
6. pitää huolestuttavana vapaaehtoisten valintamenettelyn pitkää kestoja, erityisesti pakollisen henkilökohtaisen koulutuksen odotusaikojen osalta, mikä voi johtaa siihen, että hakijat jäävät pois ja menettävät kiinnostuksensa; korostaa, että vapaaehtoisten olisi voitava suorittaa pakollinen koulutus komennuksen alussa, jotta he voivat aloittaa toimintansa nopeammin; korostaa kuitenkin, että valintamenettelyssä on noudatettava täysimääräisesti syrjimättömyyden ja tasa-arvon periaatteita; korostaa tarvetta varmistaa vapaaehtoisten tehokas valinta, koulutus ja komennukselle lähettäminen, jotta voidaan vastata nopeammin paikallisiin tarpeisiin ja parantaa tukea paikallisille järjestöille; korostaa, että humanitaariset operaatiot edellyttävät asianmukaista paikallisiin olosuhteisiin räätälöityä oppimis- ja koulutusvaihetta, jonka on oltava humanitaarisen avun periaatteiden mukainen ja liityttävä hankkeisiin, joihin vapaaehtoiset osallistuvat sekä vapaaehtoisten että vastaanottavien järjestöjen hyödyksi; korostaa tässä yhteydessä paikallisen henkilöstön ja vapaaehtoisten arvoa organisaatioiden työn jatkuvuuden varmistamisessa; vaatii, että humanitaariset vapaaehtoiset eivät saa korvata eivätkä kaksinkertaistaa kansallisen henkilöstön työtä vastaanottavissa järjestöissä eivätkä hoitaa tehtäviä, joita paikalliset vapaaehtoiset voisivat täyttää, vaan pikemminkin heidän kuuluisi vahvistaa kansallisen henkilöstön ja paikallisten vapaaehtoisten työtä;
7. katsoo, että ohjelmaan osallistuvat organisaatiot on tarkastettava huolellisesti ja asianmukaisesti sekä osallistujien turvallisuuden että ammattitaitoa koskevan laadukkaan koulutuksen tarjoamisen kannalta; kehottaa komissiota sallimaan, että järjestöt, joilla oli EU:n vapaaehtoisapua koskevan aloitteen mukainen merkkitoedistus, ja järjestöt, jotka ovat allekirjoittaneet kansalaisjärjestöjen ja komission EU:n pelastuspalveluasioden ja humanitaarisen avun operaatioiden pääosaston välisen kumppanuutta koskevan puitesopimuksen, voivat hyötyä yksinkertaistetusta menettelystä uuden ohjelman edellyttämän laatumerkin saamiseksi; panee merkille laatumerkin hakuprosessin monimutkaisuuden erityisesti humanitaarisen toimintalohkon ja sellaisten järjestöjen kannalta, jotka eivät tunne EU:n rahoitusohjelmia; korostaa tarvetta helpottaa hallinnollisia menettelyjä erityisesti pienemmissä organisaatioissa ja organisaatioissa, jotka eivät ole vielä käsitelleet EU:n ohjelmia; kehottaa komissiota antamaan hakijoille yksityiskohtaista lisäohjeistusta ja teknistä apua, jotta vältetään se, etteivät organisaatiot halua osallistua ohjelmaan;
8. panee merkille, että useimmat hakijat ovat 19–23-vuotiaita; katsoo, että ikäraja olisi poistettava, jotta kokeneemmat hakijat, joilla on todistettuja taitoja ja kokemusta

humanitaarisesta avusta, voivat osallistua ilman, että tämä vaikuttaa merkittävästi nuorten osallistumiseen humanitaarisiin operaatioihin; painottaa, että aloitteen olisi oltava avoin kaikille vähintään 18-vuotiaille EU:n kansalaisille tai pitkään oleskelleille henkilöille; kehottaa komissiota arvioimaan tältä osin ikärajaa uudelleen ohjelman väliarvioinnin yhteydessä;

9. panee merkille, että noin kaksi kolmasosaa vuodeksi 2023 valituista hankkeista on kehityspainotteisia; kehottaa omaksumaan tasapainoisemman, humanitaariseen apuun keskittyvän lähestymistavan tulevissa valinnoissa; kehottaa komissiota harkitsemaan mahdollisuutta tarkistaa asetusta, jotta mahdollistetaan vapaaehtoistyö konfliktista kärsivien maiden turvallisilla vyöhykkeillä edellyttäen, että noudatetaan selkeitä turvallisuuskäytäntöjä, asianmukaista koulutusta, taustaselvityksiä tai muita toimenpiteitä, joilla varmistetaan vapaaehtoisten turvallisuus ja vapaaehtoisia koskevan huolenpitovelvollisuuden täyttyminen vapaaehtoistoiminnan kaikissa vaiheissa; vaatii, että vapaaehtoisten komennukselle lähettämässä keskitytään katastrofia edeltävään valmiuteen ja katastrofin jälkeisiin toipumisympäristöihin, joissa olosuhteet ovat suotuisimmat alueelle pääsyn ja toimien vaikutuksen osalta ilman riskiä siitä, että vaikutetaan kielteisesti vakituisen humanitaarisen henkilöstön vahinkoa kärsineelle väestölle tarjoamaan tukeen.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	20.9.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 17 -: 2 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Hildegard Bentele, Stéphane Bijoux, Dominique Bilde, Christophe Clergeau, Ryszard Czarnecki, Mónica Silvana González, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Karsten Lucke, Erik Marquardt, Janina Ochojska, Michèle Rivasi, Miguel Urbán Crespo, Bernhard Zimniok
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Frances Fitzgerald, Marlene Mortler, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Róza Thun und Hohenstein

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

17	+
ECR	Ryszard Czarnecki
PPE	Hildegard Bentele, Frances Fitzgerald, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Marlene Mortler, Janina Ochojska
Renew	Stéphane Bijoux, Róza Thun und Hohenstein
S&D	Christophe Clergeau, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Erik Marquardt, Michèle Rivasi

2	-
ID	Dominique Bilde, Bernhard Zimniok

0	0

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää